

Eastern European Science Forum

**Perspectives of Contemporary
Science: From Concepts to
Realities**

**Proceedings of I International
Scientific and Practical
Conference**

June 10-12 2024

Kharkiv

Perspectives of Contemporary Science: From Concepts to Realities

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference
Kharkiv, Ukraine
10-12 June 2024

**Kharkiv, Ukraine
2024**

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Perspectives of Contemporary Science: From Concepts to Realities” (10-12 June, 2024) EESF, Kharkiv, Ukraine. 2024. 36 p.

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: Kharkiv.confer@ukr.net

homepage <https://eesf.report>

©2024 Eastern European Science Forum®

©2024 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Новікова І. О.* 6
ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У
НОВИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ
2. *Новікова І. О.* 9
СУЧАСНЕ ОВОЧНИЦТВО В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ
3. *Козут Я. О.* 11
ОЦІНКА ПЛІДНИКІВ ЗА СЕЛЕКЦІЙНИМ ІНДЕКСОМ
4. *Козут Я. О.* 13
ПРИЧИНИ ТА ФОРМИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ
5. *Логін І. С.* 15
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕНДЕМІЧНИХ ВИДІВ ЗЕЛЕНИХ
НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ ОЗЕЛЕННЯ ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ
УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

MEDICAL SCIENCES

6. *Самойленко І.О.* 17
ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ ДОБОВОГО ПРОФІЛЮ
АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ
ХВОРОБУ
7. *Самойленко І.О.* 19
СТАН ВЕГЕТАТИВНОГО БАЛАНСУ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ
ХВОРОБУ СЕРЦЯ ІЗ СУПУТНЬОЮ АНЕМІЄЮ
8. *Алтуф'єва О.С.* 21
ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТА
ФАКТОРИ РИЗИКУ ПРИ СТЕНОКАРДІЇ НАПРУГИ, ПОЄДНАНОЇ З
ХРОНІЧНОЮ ОБСТРУКТИВНОЮ ХВОРОБОЮ ЛЕГЕНЬ

PEDAGOGICAL SCIENCES

9. *Норчак Г. О.* 23
МЕТОД АСОЦІАТИВНИХ СИМВОЛІВ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД
ЕФЕКТИВНОГО ЗАСВОЄННЯ АНГЛОМОВНОГО ЛЕКСИЧНОГО
МАТЕРІАЛУ
10. *Норчак Г. О.* 25

ФОРМУВАННЯ ГУМАННОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО
ДОМАШНІХ ТВАРИН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ

11. *Толубенко Я. О.* 27
ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ СТУДЕНТА: СУТЬ І
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ

ART

12. *Красний Е. К.* 29
ХУДОЖНЄ МИСЛЕННЯ – ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ СТВОРЕННЯ
КАРТИНИ

ECONOMIC SCIENCES

13. *Радченко Я.О.* 33
ОБЧИСЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗБИТКІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ
14. *Andal M* 36
THE HUMAN FACTOR IN LOGISTIC SYSTEM

AGRICULTURAL SCIENCES

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У НОВИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Новікова Ірина Олександрівна,
судентка, СНАУ

Вступ. Зміни в адміністративно-територіальному устрої України, зокрема, утворення нових територіальних громад, зумовили необхідність формування нового підходу до землекористування на цих територіях. Цей процес потребує чіткого інституційного забезпечення, яке має ґрунтуватися на принципах законності, публічності, прозорості та врахування інтересів усіх зацікавлених сторін.

Основні завдання інституційного забезпечення формування землекористування у новоутворених територіальних громадах:

1. Розробка та затвердження генеральних планів розвитку територій громад. Ці плани мають визначати стратегічні напрямки розвитку землекористування, враховуючи природні, соціальні та економічні особливості території.

2. Здійснення землеустрою та проведення державної реєстрації права власності та користування землею. Ці процедури необхідні для юридичного оформлення землекористування та забезпечення захисту прав власників та користувачів земельних ділянок.

3. Забезпечення доступу до інформації про землекористування. Громадськість має мати можливість отримувати інформацію про плани використання земель, порядок їх надання у власність та користування, а також про механізми оскарження рішень щодо землекористування.

4. Залучення громадськості до процесу формування землекористування. Громадяни мають можливість брати участь у громадських слуханнях, обговореннях та інших формах громадського контролю за діяльністю органів влади у сфері землекористування.

5. Створення механізмів вирішення земельних спорів. Для врегулювання конфліктів, що виникають у сфері землекористування, мають бути створені дієві механізми їх вирішення, такі як суди, земельні комісії, арбітражні суди.

Інституційні актори, які беруть участь у формуванні землекористування у новоутворених територіальних громадах:

- Органи місцевого самоврядування. Громади мають повноваження розробляти та затверджувати генеральні плани розвитку своїх територій, а також здійснювати інші повноваження у сфері землекористування, визначені законодавством.

- Державні органи виконавчої влади. До повноважень державних органів виконавчої влади у сфері землекористування належать, зокрема, розробка та реалізація державної земельної політики, контроль за дотриманням земельного законодавства, надання дозволів на використання земель.

- Землеустроюючі організації. Ці організації здійснюють роботи з землеустрою, зокрема, розробку проектів землеустрою, проведення експертизи землеустрою та землеустрою.

- Наукові та дослідницькі установи. Ці установи проводять дослідження у сфері землекористування, розробляють рекомендації щодо його вдосконалення.

- Громадські організації та об'єднання. Ці організації представляють інтереси громадян у сфері землекористування, беруть участь у громадських слуханнях та обговореннях, контролюють діяльність органів влади.

Висновок. Інституційне забезпечення формування землекористування у новоутворених територіальних громадах є важливою умовою ефективного розвитку цих територій. Завдяки чіткому розподілу повноважень, співпраці

органів влади, громадськості та інших зацікавлених сторін можна створити сприятливі умови для інвестицій, розвитку підприємництва та покращення добробуту людей.

СУЧАСНЕ ОВОЧНИЦТВО В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ

Новікова Ірина Олександрівна,

судентка, СНАУ

Вступ. Овочівництво в Україні відіграє важливу роль у забезпеченні населення свіжими та якісними продуктами харчування. Ця галузь сільського господарства має значний потенціал для розвитку, але водночас стикається з низкою проблем, які потребують вирішення.

Стан овочівництва в Україні. За даними Державної служби статистики України, у 2023 році в Україні було вирощено 7,3 млн тонн овочевих культур. Основними овочевими культурами, що вирощуються в Україні, є картопля, капуста, цибуля, морква, буряк, томати, огірки та перець.

Овочівництво в Україні представлене як великими сільськогосподарськими підприємствами, так і дрібними фермерськими господарствами. Більша частина овочевої продукції (близько 70%) виробляється у приватному секторі.

Проблеми розвитку овочівництва в Україні. Незважаючи на значний потенціал, овочівництво в Україні стикається з низкою проблем, які стримують його розвиток. До основних проблем належать:

- Низька рентабельність виробництва. Ціна овочевої продукції в Україні часто не покриває витрати на її виробництво, що робить овочівництво не вигідним для багатьох виробників.

- Застарілі технології. У овочівництві України широко використовуються застарілі технології вирощування та збирання овочів, що призводить до зниження продуктивності та якості продукції.

- Недостатнє фінансування. Овочівництво не отримує достатнього фінансування з боку держави, що ускладнює модернізацію виробництва та впровадження нових технологій.

- Конкуренція з боку імпорту. Україна імпортує значну кількість овочевої продукції з інших країн, що створює конкуренцію для вітчизняних виробників.

- Нерозвинена система збуту. У Україні не розвинена система збуту овочевої продукції, що призводить до втрат продукції та зниження доходів виробників.

Перспективи розвитку овочівництва в Україні. Незважаючи на наявні проблеми, овочівництво в Україні має значний потенціал для розвитку. До основних перспектив розвитку цієї галузі належать:

Впровадження нових технологій. Використання нових технологій вирощування та збирання овочів може призвести до значного підвищення продуктивності та якості продукції.

Збільшення фінансування. Збільшення фінансування овочівництва з боку держави може стимулювати модернізацію виробництва та впровадження нових технологій.

Розвиток системи збуту. Розвиток системи збуту овочевої продукції може допомогти виробникам отримувати кращу ціну за свою продукцію та скоротити втрати.

Збільшення експорту. Україна може значно збільшити експорт овочевої продукції на світовий ринок, що призведе до зростання доходів виробників.

Висновок. Овочівництво в Україні є важливою галуззю сільського господарства, яка має значний потенціал для розвитку. Вирішення проблем, з якими стикається ця галузь, може призвести до значного зростання виробництва овочевої продукції, покращення її якості та збільшення доходів виробників.

ОЦІНКА ПЛІДНИКІВ ЗА СЕЛЕКЦІЙНИМ ІНДЕКСОМ

Когут Ярослав Олексійович,

к. с-г. н. ТОВ «Лани Слобожанщини»

Вступ. Селекційний індекс є одним з найважливіших методів оцінки племінної цінності плідників у тваринництві. Він дозволяє комплексно врахувати генетичні якості плідника за кількома економічно важливими ознаками.

Методика розрахунку селекційного індексу. Селекційний індекс (I_c) розраховується за наступною формулою:

$$I_c = \sum h^2_i * (X_i - X_{cp}) / \sigma_i,$$

де:

h^2_i - квадратний корінь частки генотипної дисперсії у загальній дисперсії i -ої ознаки;

X_i - значення i -ої ознаки у даного плідника;

X_{cp} - середнє значення i -ої ознаки в популяції;

σ_i - стандартне відхилення i -ої ознаки в популяції.

Фактори, які враховуються при розрахунку селекційного індексу. При розрахунку селекційного індексу можуть враховуватися різні економічно важливі ознаки, такі як:

1. Продуктивність (молочна продуктивність, м'ясна продуктивність, настриг вовни, яйценоскості);
2. Плідність (кількість дитинчат у опоросі, кількість поросят у посліді);
3. Якість продукції (вміст жиру та білка в молоці, м'язові характеристики);
4. Стійкість до захворювань;
5. Екстер'єрні ознаки.

Переваги використання селекційного індексу. Використання селекційного індексу має ряд переваг, до яких належать:

1. Комплексна оцінка племінної цінності плідників за кількома ознаками;
2. Можливість врахувати економічну вагу кожної ознаки;
3. Об'єктивність та наукова обґрунтованість оцінки;
4. Можливість порівняти племінну цінність різних плідників.

Застосування селекційного індексу. Селекційний індекс використовується для:

Відбору кращих плідників для племінного використання;

Складання програм парування;

Оцінки ефективності селекційної роботи.

Висновок. Оцінка плідників за селекційним індексом є важливим інструментом селекційної роботи у тваринництві. Цей метод дозволяє комплексно оцінити племінну цінність плідників та відібрати кращих з них для племінного використання, що сприяє покращенню продуктивності та інших господарсько корисних ознак тварин.

ПРИЧИНИ ТА ФОРМИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ

Когут Ярослав Олексійович,

к. с-г. н. ТОВ «Лани Слобожанщини»

Вступ. Неплідність корів є серйозною проблемою в тваринництві, яка призводить до значних економічних втрат. Ця проблема особливо актуальна для приватного сектора, де рівень ветеринарного обслуговування та санітарно-гігієнічних умов утримання тварин часто є нижчим, ніж у великих господарствах.

Основні причини неплідності корів приватного сектора:

Порушення умов утримання та годівлі: недостатня площа приміщень, скупченість тварин, незбалансоване харчування, дефіцит мікро- та макроелементів, вітамінів.

Інфекційні та незаразні захворювання репродуктивної системи: ендометрит, метрит, оофорит, кісти яєчників, вагиніт, цервіцит, бруцельоз, лептоспіроз, трихомоноз, вірусна інфекція ящуру.

Гормональні порушення: ановуляція, лютеїнова недостатність, персистенція жовтого тіла, гіпофункція яєчників.

Несвоєчасне осіменіння: невиявлення оптимального моменту для осіменіння, використання неякісного насіння бугая.

Токсичні фактори: отруєння рослинами, хімічними речовинами, неякісними кормами.

Спадкові фактори: спадкова схильність до неплідності.

Форми неплідності корів:

Первинна неплідність: виникає у телиць, які ніколи не запліднювалися.

Вторинна неплідність: виникає у корів, які раніше телилися.

Явна неплідність: характеризується відсутністю ознак тільності протягом 2-3 місяців після осіменіння.

Прихована неплідність: характеризується заплідненням, але абортами або народженням нежиттєздатних телят.

Діагностика неплідності корів:

Ветеринарне обстеження: огляд статевих органів, ректальне дослідження, дослідження крові, сечі, молока.

Ультразвукове дослідження яєчників.

Гістероскопія.

Лабораторні дослідження: дослідження насіння бугая, визначення гормонального статусу корови.

Лікування неплідності корів:

Усунення причин неплідності: покращення умов утримання та годівлі, лікування інфекційних та незаразних захворювань, нормалізація гормонального статусу.

Симптоматичне лікування: гормональна терапія, місцеве лікування запальних процесів у репродуктивній системі.

Хірургічне лікування: видалення кіст яєчників, розкриття спайок у матці та фаллопієвих трубах.

Профілактика неплідності корів:

Забезпечення тваринам належних умов утримання та годівлі.

Регулярне проведення ветеринарних оглядів.

Своєчасне лікування інфекційних та незаразних захворювань.

Правильне визначення оптимального моменту для осіменіння.

Використання якісного насіння бугая.

Висновок. Неплідність корів є складною проблемою, яка потребує комплексного підходу до її вирішення. Дотримання профілактичних заходів, своєчасна діагностика та лікування неплідності дозволяють значно знизити її рівень та підвищити репродуктивну здатність корів.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕНДЕМІЧНИХ ВИДІВ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ ОЗЕЛЕННЯ ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Логін Ірина Сергіївна,
студентка, ДБУ

Вступ. Озеленення дитячих майданчиків урбанізованих територій є важливим завданням, яке сприяє покращенню екологічного середовища, створенню сприятливих умов для відпочинку та ігор дітей, а також естетичному оформленню міських просторів. Використання ендемічних видів зелених насаджень для озеленення цих територій має ряд переваг, які роблять їх перспективним напрямком розвитку.

Переваги використання ендемічних видів зелених насаджень:

Екологічна стійкість: Ендемічні рослини добре адаптовані до місцевих кліматичних умов, ґрунтових та інших факторів середовища, що робить їх більш стійкими до шкідників, хвороб та посухи. Це дозволяє економити ресурси на догляд за зеленими насадженнями та зменшити негативний вплив на довкілля.

Естетична привабливість: Ендемічні рослини мають унікальну зовнішність, яка може зробити дитячі майданчики більш мальовничими та привабливими.

Освітня цінність: Використання ендемічних видів зелених насаджень на дитячих майданчиках може стати чудовим способом ознайомити дітей з місцевою флорою та фауною, а також навчити їх бережно ставитися до природи.

Підтримка біорізноманіття: Ендемічні рослини відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття, тому їх використання на дитячих майданчиках може сприяти збереженню природних екосистем.

Приклади ендемічних видів зелених насаджень, які можна використовувати для озеленення дитячих майданчиків:

Дерева: дуб звичайний, береза повисла, ялина європейська, клен гостролистий, ясен звичайний.

Чагарники: шипшина, терен, бузина чорна, барбарис звичайний, глід колючий.

Квіти: волошки польові, ромашка лікарська, дзвоники карпатські, м'ята перцева, чебрець повзучий.

Рекомендації щодо використання ендемічних видів зелених насаджень:

При виборі ендемічних видів зелених насаджень для озеленення дитячих майданчиків слід враховувати їхні екологічні характеристики, розміри, форму, декоративність та безпечність для дітей.

Важливо забезпечити ендемічним рослинам належні умови для росту та розвитку, включаючи полив, підживлення, обрізку та захист від шкідників та хвороб.

Можна використовувати ендемічні рослини для створення тематичних зон на дитячих майданчиках, таких як "Сад квітів", "Лісовий куточок", "Український степ".

Залучення дітей до процесу озеленення дитячих майданчиків ендемічними рослинами може допомогти їм краще розуміти важливість збереження природи та бережного ставлення до довкілля.

Висновок. Використання ендемічних видів зелених насаджень для озеленення дитячих майданчиків урбанізованих територій є перспективним напрямком розвитку, який може сприяти покращенню екологічного середовища, створенню сприятливих умов для відпочинку та ігор дітей, а також естетичному оформленню міських просторів.

MEDICAL SCIENCES

ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ ДОБОВОГО ПРОФІЛЮ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ

Самойленко Іван Олександрович,
студент, ОНМУ

Вступ. Гіпертонічна хвороба (ГХ) є одним із найпоширеніших хронічних неінфекційних захворювань, яке значно впливає на стан здоров'я та якість життя людей. Одним з важливих методів діагностики та оцінки тяжкості перебігу ГХ є добове моніторування артеріального тиску (ДМАТ).

Мета дослідження. Дослідити особливості показників добового профілю артеріального тиску у хворих на ГХ.

Матеріали та методи. У дослідження було включено 120 хворих на ГХ I-III ступенів віком від 45 до 65 років. Усім хворим було проведено ДМАТ протягом 24 годин.

Результати дослідження. У хворих на ГХ I ступеня виявлено нічний тип добового профілю АТ, який характеризувався зниженням систолічного АТ (САТ) на 10-20% та діастолічного АТ (ДАТ) на 5-10% у нічний час доби. У хворих на ГХ II ступеня спостерігався нічний-денний тип добового профілю АТ, який характеризувався зниженням САТ на 5-10% та ДАТ на 0-5% у нічний час доби. У хворих на ГХ III ступеня виявлено денний тип добового профілю АТ, який характеризувався відсутністю зниження АТ у нічний час доби.

Також було виявлено, що у хворих на ГХ з вираженими ураженнями органів-мішеней спостерігалось більш значне зниження АТ у нічний час доби.

Висновки. Добовий профіль АТ у хворих на ГХ залежить від ступеня тяжкості захворювання. У хворих на ГХ з вираженими ураженнями органів-

мішеней спостерігається більш значне зниження АТ у нічний час доби. ДМАТ є важливим методом діагностики та оцінки тяжкості перебігу ГХ.

СТАН ВЕГЕТАТИВНОГО БАЛАНСУ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ ІЗ СУПУТНЬОЮ АНЕМІЄЮ

Самойленко Іван Олександрович,

студент, ОНМУ

Вступ. Ішемічна хвороба серця (ІХС) є одним із найпоширеніших хронічних неінфекційних захворювань, яке значно впливає на стан здоров'я та якість життя людей. Анемія – це поширений стан, який характеризується зниженням кількості еритроцитів або гемоглобіну в крові. Поєднання ІХС та анемії може призвести до погіршення перебігу обох захворювань.

Мета дослідження. Дослідити стан вегетативного балансу у хворих на ІХС із супутньою анемією.

Матеріали та методи. У дослідження було включено 80 хворих на ІХС I-II ступенів віком від 45 до 65 років, які страждали на анемію різного генезу. Усім хворим було проведено комплексне обстеження, яке включало:

- Електрокардіографію (ЕКГ)
- Добове моніторування артеріального тиску (ДМАТ)
- Варіабельність серцевого ритму (ВСР)
- Проби з ортостатичною пробою

Результати дослідження. У хворих на ІХС із супутньою анемією було виявлено порушення вегетативного балансу, які проявлялися у:

- Зниженні синусової частоти серцевих скорочень (ЧСС)
- Подовженні інтервалу PQ
- Зниженні амплітуди зубця Т
- Зменшенні індексу варіабельності серцевого ритму (ВСР)
- Гіперсимпатичній реакції на ортостатичну пробу

Висновки. Поєднання ІХС та анемії призводить до порушення вегетативного балансу. Порушення вегетативного балансу у хворих на ІХС із супутньою анемією можуть погіршувати перебіг обох захворювань.

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТА ФАКТОРИ РИЗИКУ ПРИ СТЕНОКАРДІЇ НАПРУГИ, ПОЄДНАНОЇ З ХРОНІЧНОЮ ОБСТРУКТИВНОЮ ХВОРОБОЮ ЛЕГЕНЬ

Алтуф'єва Ольга Сергіївна,

студентка, ТНМУ

Вступ. Стенокардія напруги (СН) та хронічна обструктивна хвороба легень (ХОЗЛ) є поширеними хронічними захворюваннями, які значно впливають на стан здоров'я та якість життя людей. Поєднання цих захворювань може призвести до погіршення перебігу обох, а також до підвищення ризику серцево-судинних ускладнень.

Мета дослідження. Оцінити функціональний стан серцево-судинної системи (ССС) та визначити фактори ризику розвитку ускладнень у хворих на СН, поєднану з ХОЗЛ.

Матеріали та методи. У дослідження було включено 120 хворих на СН I-II функціонального класу за Кассіаном, поєднану з ХОЗЛ II-III стадії за GOLD. Усім хворим було проведено:

Ехокардіографію

Добове моніторування артеріального тиску (ДМАТ)

Проби з 6-хвилинною ходьбою

Анкетування для визначення факторів ризику

Результати дослідження. У хворих на СН, поєднану з ХОЗЛ, було виявлено:

Зниження фракції викиду лівого шлуночка (ФВЛШ)

Збільшення лівого передсердя (ЛП)

Гіпертрофію лівого шлуночка (ГЛШ)

Нічний тип добового профілю артеріального тиску (АТ)

Зниження дистанції 6-хвилинної ходьби

Факторами ризику розвитку ускладнень у хворих на СН, поєднану з ХОЗЛ, були:

Вік

Стать

Тривалість ХОЗЛ

Ступінь тяжкості ХОЗЛ

Наявність супутньої патології

Висновки. Поєднання СН та ХОЗЛ призводить до порушення функції ССС. У хворих на СН, поєднану з ХОЗЛ, спостерігається нічний тип добового профілю АТ та зниження толерантності до фізичного навантаження. Існують фактори ризику розвитку ускладнень у хворих на СН, поєднану з ХОЗЛ, які потребують корекції.

PEDAGOGICAL SCIENCES

МЕТОД АСОЦІАТИВНИХ СИМВОЛІВ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ЕФЕКТИВНОГО ЗАСВОЄННЯ АНГЛОМОВНОГО ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Норчак Ганна Олександрівна,
БГКФК

Вступ. Вивчення англійської мови є важливим завданням для багатьох людей в сучасному світі. Одним з ключових аспектів вивчення мови є засвоєння лексики. Традиційні методи навчання лексики, такі як заучування слів за словником або повторення списків слів, часто можуть бути нудними та неефективними.

Метод асоціативних символів пропонує інноваційний підхід до засвоєння лексики, який ґрунтується на створенні зв'язків між новими словами та вже знайомими образами, символами або поняттями. Цей метод може зробити процес вивчення лексики більш цікавим та ефективним, а також допомогти учням краще запам'ятати нові слова.

Суть методу асоціативних символів. Метод асоціативних символів ґрунтується на принципі асоціативного мислення, який є природним способом людського сприйняття інформації. Коли людина стикається з новим словом, вона намагається пов'язати його з чимось вже знайомим. Цей зв'язок може бути візуальним, звуковим, емоційним або будь-яким іншим.

Переваги використання методу асоціативних символів:

Підвищення мотивації до вивчення мови: Цей метод робить процес вивчення лексики більш цікавим та захоплюючим, що може призвести до підвищення мотивації учнів.

Покращення пам'яті: Асоціативні зв'язки допомагають учням краще запам'ятати нові слова, адже вони пов'язані з чимось вже знайомим.

Розвиток творчого мислення: Створення асоціативних зв'язків потребує творчого підходу, що може допомогти учням розвинути цю навичку.

Розширення словникового запасу: Завдяки створенню асоціативних зв'язків учні можуть не лише краще запам'ятати нові слова, але й вивчити їх синоніми, антоніми та інші слова, які пов'язані з ними за змістом.

Як використовувати метод асоціативних символів:

Існує багато різних способів використання методу асоціативних символів для вивчення англійської лексики. Ось декілька прикладів:

Створення ментальних карт: Ментальні карти - це візуальний метод організації інформації, який може допомогти учням створити асоціативні зв'язки між новими словами та вже знайомими поняттями.

Використання мнемонічних прийомів: Мнемонічні прийоми - це спеціальні техніки запам'ятовування, які ґрунтуються на створенні асоціативних зв'язків. Наприклад, можна придумати вірш або пісню, яка допоможе запам'ятати список слів.

Ведення словника асоціацій: Учні можуть вести словник, в якому вони будуть записувати нові слова та асоціації з ними. Це може бути візуальний словник з малюнками або символами, або текстовий словник з описом асоціацій.

Використання онлайн-ресурсів: Існує багато онлайн-ресурсів, які пропонують вправи та ігри, що ґрунтуються на методі асоціативних символів.

Висновок. Метод асоціативних символів є інноваційним та ефективним методом вивчення англійської лексики, який може допомогти учням краще запам'ятати нові слова, розширити словниковий запас та зробити процес вивчення мови більш цікавим.

ФОРМУВАННЯ ГУМАННОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО ДОМАШНІХ ТВАРИН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Норчак Ганна Олександрівна,
БГКФК

Вступ. Виховання гуманного ставлення до тварин у дітей є важливою складовою їхнього особистісного розвитку. Це вчить дітей відповідальності, співчуття, емпатії та поваги до живого. Навчальні заклади відіграють ключову роль у формуванні гуманного ставлення до тварин у дітей, адже саме тут вони проводять значну частину свого часу.

Методи та форми роботи з дітьми з формування гуманного ставлення до тварин:

Інформаційно-просвітницька робота:

Проведення лекцій, бесід, тематичних заходів з біології, етики, основ догляду за тваринами.

Використання наочних матеріалів, презентацій, відеофільмів.

Залучення фахівців з ветеринарії, зоопарків, притулків для тварин.

Організація екскурсій до зоопарків, притулків для тварин.

Практична діяльність:

Догляд за тваринами в шкільному живому куточку.

Участь у волонтерських проектах щодо допомоги тваринам.

Проведення акцій з пропаганди гуманного ставлення до тварин.

Виготовлення листівок, плакатів, малюнків на тему захисту тварин.

Використання ігрових методів:

Проведення рольових ігор, ігор-драматизацій на тему гуманного ставлення до тварин.

Використання дидактичних ігор, спрямованих на формування відповідальності за тварин.

Залучення дітей до театральних постановок, вистав з тваринами.

Використання художньої літератури:

Читання казок, оповідань, віршів про тварин.

Обговорення прочитаних творів, аналіз поведінки людей та тварин.

Написання власних творів про тварин.

Заохочення творчості:

Проведення конкурсів малюнків, фотографій, віршів, оповідань на тему гуманного ставлення до тварин.

Організація виставок творчих робіт дітей.

Створення шкільного журналу або газети про тварин.

Важливі аспекти формування гуманного ставлення до тварин у дітей:

Створення сприятливого емоційного середовища: Діти повинні відчувати любов, турботу та повагу з боку дорослих.

Позитивний особистий приклад: Дорослим слід бути зразком для наслідування для дітей у ставленні до тварин.

Систематичність та послідовність у роботі: Формування гуманного ставлення до тварин - це тривалий процес, який потребує постійної уваги та зусиль.

Співпраця з батьками: Важливо налагодити співпрацю з батьками, щоб спільними зусиллями формувати гуманне ставлення до тварин у дітей.

Висновок. Формування гуманного ставлення до тварин у дітей є важливим завданням, яке потребує комплексного підходу. Навчальні заклади відіграють ключову роль у цьому процесі, використовуючи різноманітні методи та форми роботи з дітьми. Спільними зусиллями педагогів, батьків та учнів можна створити умови для формування у дітей відповідальності, співчуття, емпатії та поваги до живого.

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ СТУДЕНТА: СУТЬ І КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Толубенко Ярослав Іванович,

БГКФК

Суть індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ). Індивідуальна освітня траєкторія студента - це персоналізований шлях навчання, який ґрунтується на його здібностях, інтересах, потребах, мотивації, можливостях та досвіді.

Ключові аспекти організації ІОТ:

Вільний вибір: Студент має право вільно обирати види, форми та темп здобуття освіти, навчальні дисципліни та рівень їх складності, методи та засоби навчання.

Індивідуалізація: Навчання має бути адаптованим до індивідуальних особливостей студента, враховуючи його сильні та слабкі сторони, стиль навчання та темпи засвоєння матеріалу.

Гнучкість: ІОТ має бути динамічною та гнучкою, щоб студент мав можливість коригувати свій шлях навчання з урахуванням своїх потреб та обставин.

Відкритість: ІОТ має бути відкритою для нових знань, навичок та компетенцій, які можуть бути корисними для студента в його майбутньому житті та професійній діяльності.

Переваги ІОТ:

Підвищення мотивації до навчання: Коли студент має можливість самостійно обирати свій шлях навчання, він стає більш мотивованим та зацікавленим у ньому.

Покращення якості освіти: Індивідуалізоване навчання дозволяє студенту глибше та краще засвоїти матеріал, що веде до покращення якості освіти.

Розвиток особистості: ІОТ сприяє розвитку самостійності, відповідальності, критичного мислення та інших важливих особистих якостей студента.

Підвищення конкурентоспроможності: Випускники, які навчалися за ІОТ, мають кращі шанси на успішне працевлаштування та самореалізацію.

Як організувати ІОТ:

Створення системи діагностики та оцінювання: Важливо мати чітку систему діагностики та оцінювання, яка дозволить визначити індивідуальні особливості студента та його потреби.

Розробка індивідуальних навчальних планів: На основі результатів діагностики та оцінювання для кожного студента має бути розроблений індивідуальний навчальний план.

Забезпечення методичної підтримки: Студенти, які навчаються за ІОТ, потребують методичної підтримки з боку викладачів та інших фахівців.

Створення сприятливого освітнього середовища: Для успішної реалізації ІОТ важливо створити сприятливе освітнє середовище, яке буде мотивувати студентів до навчання та сприяти їхньому розвитку.

Висновок. Індивідуальна освітня траєкторія - це перспективний напрямок розвитку освіти, який дозволяє покращити її якість, зробити її більш доступною та гнучкою. ІОТ дає можливість кожному студенту реалізувати свій потенціал та здобути знання та навички, які будуть йому дійсно корисними.

ART

ХУДОЖНЄ МИСЛЕННЯ – ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ СТВОРЕННЯ КАРТИНИ

Красний Едуард Костянтинович

старший викладач, Національний університет «Чернігівська політехніка»

Вступ. Процес створення картини має індивідуальний характер. Варіантів звідки приходять ідеї для майбутніх картин дуже багато. Це залежить від внутрішнього світу художника, його інтересів, поглядів на життя, рівня освіти. В умовах сучасності все більше постає проблема створення унікального неповторного витвору мистецтва. З такою великою інформативною базою, яка є сьогодні, дуже важко здивувати та вразити сучасного глядача. І для сучасних художників є велика спокуса писати картини в комерційних цілях, виступаючи у ролі ремісника, а не митця. Ідеї для написання картини часто беруться з інформативних ресурсів у вигляді фотографій та інших образів, які у великій кількості та вільному доступі. Ці зручності є великою перешкодою для розвитку художнього мислення, не стимулюють до пошуку власних ідей. Здавалося б, що така кількість інформації, яка є сьогодні, має бути великим помічником для митців, але виходить навпаки, створюються умови для того, щоб художник лінувався та шукав простого рішення, яке часто закінчується перемальовуванням образів з інформаційних ресурсів, в таких картинах на перше місце виходить майстерність та ефекти виконання. З таким підходом у глядача формується уявлення про картину, як ефектну картинку і не більше. Дійсно, зараз побачити авторську картину з художнім задумом рідкісне явище, і це є проблема.

Ціль роботи визначається необхідністю дослідження процесу створення картини в сучасному образотворчому мистецтві, в якому спостерігається криза

художньої творчості. Є актуальна необхідність висвітлити значення художнього мислення в сучасних умовах розвитку образотворчого мистецтва.

Матеріали та методи. Матеріалом дослідження є творчість сучасного українського художника Максима Мамсікова, як приклад яскравого художнього мислення та творчого успіху. В основу дослідження покладено методи спостереження та опису, які дали змогу висвітлити значущу роль художнього задуму та ідеї в творчому процесі створення картини.

Результати та обговорення. Мислення художника ґрунтується на постійному пошуку візуальних образів. Яскравою особливістю художнього мислення, обумовленою активною участю в творчому процесі візуальних образів пам'яті та уяви, є асоціативність. Асоціації постійно присутні в розумовій діяльності художника на всіх етапах його творчого процесу. Чим багатше та різноманітніше асоціації, тим виразніше та цікавіше художні образи, сюжети, які створює митець на їх основі. Дуже часто саме асоціації стають початком, вихідним моментом, поштовхом для створення картини, вони є віртуальним, незримим матеріалом, яким художник відтворює в уяві майбутню картину. Як композитори складають музику, граючи її на віртуальному піаніно, так і художник спочатку малює картину, не використовуючи пензлі, а створює образи у власній уяві. Художній образ народжується в уяві художника, який розкриває нам весь життєвий зміст свого власного світогляду. Образи виникають тільки в голові, а картини – це вже втілені у матеріалі художні образи. Художнику треба вміти оперувати своїми враженнями та почуттями, які є основою майбутнього твору. Дуже важливо зазначити, що зображення природи, навіть саме реалістичне, не є художнім образом. Він виникає тільки тоді, коли в картині присутня єдність зображення та почуття, ставлення художника до дійсності.

Чудовий приклад художнього мислення можна спостерігати у творчості відомого сучасного українського митця Максима Мамсікова. В його полотнах відчувається бажання художника висловити не тільки свої почуття, переживання, настрої, але й певну думку, підсумок роздумів, його розуміння

суспільних процесів. Багатьом картинам Максима Мамсікова властива іронія. Гумор художника можна порівняти з літературною іронією Остапа Вишні – простою та доброю. Роботи митця – це репертуар зображень, які існують у нашій уяві, але не на першому плані. Об’єкти зображення цілком реальні, при цьому образи умовні, як риторичне питання. Зміст робіт художника можна порівняти з класичним мистецтвом хайку, де одна строфа представляє певний образ, а інша викликає цим образом почуття людини. Живопис Мамсікова завжди являє собою рефлексію подій навколишнього світу, при цьому мова йде скоріше не про пряме відтворення того чи іншого сюжету, а про емоційне переживання події в алегоричній формі. Його творчість цікава постійними пошуками та експериментами. Його картини - дуже тонкі пластичні дослідження повсякденного життя, прагнення показати буденну ситуацію з іншого ракурсу та в іншому контексті. Художник «грається» не тільки з образами, а й із кольорами. Він створює цикли життєствердних «зелених робіт» і не менш насичених «синіх». Гама підібраних кольорів і образи викликають позитивні емоції та спогади з щасливого дитинства. (рис. 1).

Рис. 1. Максим Мамсіков. Битва на морі. 2008.

Картини Максима Мамсікова – справжнє мистецтво, яке пробуджує душу, торкається розуму та серця глядача. В картинах, які є творами мистецтва,

завжди присутня певна місія, на відміну від комерційної картини, яке несе в собі тільки функцію декорування, заповнення порожнечі простору в дизайні. Люди можуть багато разів проходити повз ці картини і вони їх нічим не вражають, окрім самого зображення та технікою його виконання. Часто це салонний живопис, який пишеться з метою зловити хвилю актуальності – що саме зараз купують та що модно. Такі картини можуть бути майстерно та віртуозно виконані, і це є велика праця, але категорично невірно називати їх мистецтвом, творчістю – так, але не мистецтвом.

Висновки. Дослідження показало, що значення художнього мислення в процесі створення картини як витвору мистецтва залишається дуже важливим. Без використання цього елемента в картині втрачається ідейний зв'язок художника з глядачем, перетворюючи її в звичайне декоративне зображення, яке привертає увагу лише в перший раз, а з часом зникає з пам'яті під кількістю нових таких штампів. Картина, яка наповнена художнім змістом, завжди в діалозі з глядачем, залишається в пам'яті назавжди, розкриваючи нові змістовні глибини кожного разу, коли відбувається контакт з нею.

ECONOMIC SCIENCES

ОБЧИСЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗБИТКІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ

Радченко Ярослав Олександрович,

фізична особа-підприємець

Обчислення екологічних збитків, завданих внаслідок воєнних дій, є складним завданням, яке потребує комплексного підходу. До уваги слід брати різні фактори, такі як:

Тип та масштаби воєнних дій: Збройні конфлікти можуть призвести до різного рівня екологічної шкоди, залежно від типу бойових дій, застосовуваної зброї та тривалості конфлікту.

Забруднення довкілля: Воєнні дії можуть призвести до забруднення ґрунту, води, повітря та інших компонентів довкілля. Це може бути спричинено вибухами, пожежами, витоками нафти та хімічних речовин, а також іншими факторами.

Знищення природних ресурсів: Воєнні дії можуть призвести до знищення лісів, полів, водойм та інших природних ресурсів. Це може мати негативний вплив на біорізноманіття та екосистеми.

Вплив на здоров'я людей: Забруднення довкілля та знищення природних ресурсів можуть мати негативний вплив на здоров'я людей. Це може призвести до захворювань, інвалідності та навіть смерті.

Методи обчислення екологічних збитків:

Існує декілька методів обчислення екологічних збитків, завданих внаслідок воєнних дій. До них належать:

Метод прямої оцінки: Цей метод ґрунтується на оцінці вартості відновлення пошкоджених екосистем та природних ресурсів.

Метод непрямой оцінки: Цей метод ґрунтується на оцінці втрат екосистемних послуг, таких як очищення води, регулювання клімату та біологічне різноманіття.

Метод контингентної оцінки: Цей метод ґрунтується на опитуваннях людей, щоб визначити, скільки вони готові заплатити за відновлення пошкоджених екосистем.

Важливість обчислення екологічних збитків:

Обчислення екологічних збитків, завданих внаслідок воєнних дій, має важливе значення з кількох причин:

Допомога у відновленні довкілля: Знання про розміри екологічних збитків може допомогти у плануванні та фінансуванні заходів з відновлення довкілля.

Забезпечення екологічної справедливості: Обчислення екологічних збитків може допомогти притягнути до відповідальності винних у завданні шкоди довкіллю.

Профілактика майбутніх збитків: Знання про екологічні наслідки воєнних дій може допомогти у запобіганні майбутнім збиткам довкіллю.

В Україні питання обчислення екологічних збитків, завданих внаслідок російської агресії, є дуже актуальним. За оцінками Державної екологічної інспекції України, загальна сума збитків, завданих довкіллю України внаслідок війни, сягає понад 2 трильйонів гривень.

Для обчислення екологічних збитків в Україні використовуються різні методи, включаючи метод прямої оцінки, метод непрямой оцінки та метод контингентної оцінки. Також розроблено спеціальну методику визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану.

Обчислення екологічних збитків є важливим кроком на шляху до відновлення довкілля України та забезпечення екологічної справедливості.

THE HUMAN FACTOR IN LOGISTIC SYSTEM

Andal Maria,

PhD

Charles University

Logistics is the backbone of any supply chain, ensuring that goods and products are moved from one point to another efficiently and effectively. While technology plays an increasingly important role in logistics, the human factor remains crucial for the smooth operation of any logistic system.

The Importance of the Human Factor. Human workers bring a variety of skills, knowledge, and experience to the logistics workforce. They can handle complex tasks, adapt to changing situations, and make decisions that machines cannot. Humans are also essential for providing customer service, interacting with suppliers and partners, and ensuring that safety regulations are followed.

Key Aspects of the Human Factor in Logistics

Skills and Expertise: Logistic workers need a diverse range of skills, from operating machinery and equipment to using computers and software. They also need to have a good understanding of logistics processes and procedures.

Problem-Solving and Decision-Making: Logistic workers often face unexpected challenges and need to be able to make quick and effective decisions. They need to be able to identify problems, analyze the situation, and generate creative solutions.

Communication and Teamwork: Logistic workers need to be able to communicate effectively with colleagues, customers, and suppliers. They also need to be able to work as part of a team to achieve common goals.

Adaptability and Flexibility: The logistics industry is constantly changing, and logistic workers need to be able to adapt to new technologies, processes, and customer demands. They need to be flexible and willing to learn new things.

Safety and Compliance: Logistic workers play a critical role in ensuring the safety of themselves, their colleagues, and the products they handle. They need to be aware of safety regulations and procedures and follow them at all times.

Challenges and Opportunities. One of the biggest challenges facing the logistics industry is the shortage of skilled workers. This is due to a number of factors, including an aging workforce, low wages, and a lack of awareness of the opportunities available in the industry.

Despite these challenges, there are also many opportunities for the human factor in logistics. As technology continues to advance, the demand for human workers with high-level skills and expertise will only grow. Logistic workers who can adapt to change, embrace new technologies, and work effectively as part of a team will be in high demand.

Conclusion. The human factor is essential for the success of any logistic system. Human workers bring a variety of skills, knowledge, and experience that are critical for the smooth operation of the supply chain. By investing in their workforce and creating a positive work environment, logistics companies can ensure that they have the skilled and motivated workers they need to meet the demands of the future.